

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om teknologiska utvecklingscentralen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att en lag om teknologiska utvecklingscentralen skall stiftas. Denna lag skall ersätta gällande lag om utvecklingscentralen. Lagförslaget sammanhänger med att utvecklingscentralen övergår till resultatorienterad styrning vid ingången av 1993. I lagen skall finnas stadganden om utvecklingscentralens ställning, organisation,

mål och uppgifter samt om förbud att söka ändring i utvecklingscentralens finansieringsbeslut och om personalens tystnadsplikt. Detaljerade stadganden skall utfärdas genom en förordning som skall ges med stöd av lagen.

Avsikten är att lagen skall träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge och de viktigaste förslagen

Industrisekretärororganisationen övergick vid ingången av september 1992 från handels- och industriministeriet till teknologiska utvecklingscentralen. Efter detta fördelar sig utvecklingscentralens personal ungefär jämnt mellan centralenheten, de regionala enheterna och industrisekretärenheterna. Eftersom verksamhetsorganisationen nu består av enheter som är fysiskt åtskilda från varandra och av vilka industrisekretärororganisationen omfattar hela världen, föreslås det att i lag skall stadgas hur verksamhetsorganisationen är uppbyggd. Detta ger en klar bild av utvecklingscentralens verksamhetsfält.

Enligt 1 § lagen om teknologiska utvecklingscentralen (161/83) har utvecklingscentralen i uppgift att höja och upprätthålla den teknologiska nivån. I 2 § lagen uppräknas vad utvecklingscentralen skall göra för att fullgöra sin uppgift.

Utvecklingscentralen övergår till resultato-

rienterad styrning vid ingången av 1993. Enligt statsbudgeten för 1993 är verksamhetsidén för utvecklingscentralen att den teknologiska nivån skall höjas och upprätthållas för att industrins internationella konkurrenskraft skall förbättras, sysselsättningen främjas och andra teknologiska och samhällspolitiska mål uppnås. Målet är enligt budgeten att direkt eller indirekt främja åstadkommandet av teknologiskt högklassiga och internationellt konkurrenskraftiga produkter.

I enlighet med principerna för resultatorienterad styrning skall utvecklingscentralens uppgifter inte längre i detalj anges i lag. Därför föreslås det att lagen främst skall stadga om utvecklingscentralens allmänna uppgifter.

I 3 § i den gällande lagen finns stadganden om direktionens medlemsantal samt om tillsättandet av den och om dess sammansättning. I 4 § stadgas om direktionens sammansättning då den beviljar medel för enskilda projekt. Om direktionens uppgifter och verksamhet stadgas närmare i förordningen om teknologiska utvecklingscentralen (224/83). Enligt 5 § i lagen

finns en teknologisk delegation som verkar som rådgivande organ och som tillsätts av statsrådet för tre år i sänder. Om delegationens sammansättning och uppgifter stadgas genom förordning. Eftersom det inte är nödvändigt att på lagnivå utfärda detaljerade stadganden om tillsättandet av dessa organ samt om deras uppgifter, sammansättning eller mandattid, föreslås det att i lagen skall tas in ett stadgande enligt vilket om dessa frågor skall stadgas genom förordning.

I 24 § i den gällande förordningen stadgas om direktionens och personalens tystnadsplikt. Utvecklingscentralen är tvungen att i sina teknologiprogram använda utomstående sakkunniga som för att kunna utföra sina uppgifter behöver sekretessbelagd information både om de företag som är med i ifrågavarande program och om utvecklingscentralen. Dessa personer berörs inte av den tystnadsplikt som stadgas i förordningen. Emedan denna fråga är av stor vikt föreslås det att om direktionens,

personalens och utomstående sakkunnigas tystnadsplikt skall stadgas på lagnivå.

2. Propositionens verkningar

Propositionen sammanhänger med utvecklingscentralens övergång till resultatorienterad styrning vid ingången av 1993.

Propositionen har inga direkta ekonomiska verkningar. Effekterna av den märks indirekt, i och med att centralens betjädningsförmåga blir bättre och verksamheten blir framgångsrikare och får större effekt.

3. Ärendets beredning

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid utvecklingscentralen och handels- och industriministeriet. Ärendet har behandlats i utvecklingscentralens direktion.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslaget

1 §. *Ställning och organisation.* I paragrafen konstateras vilken ställning utvecklingscentralen har inom handels- och industriministeriets förvaltningsområde. Utvecklingscentralens verksamhetsorganisation består av enheter som fysiskt är åtskilda från varandra, d.v.s. centralenheten, de regionala enheterna och industrisekreterarenheterna. Det är nödvändigt att nämna dem i lag för att rätt bild skall fås av utvecklingscentralens verksamhetsorganisation, i synnerhet eftersom industrisekreterarorganisationen omfattar hela världen.

2 §. *Verksamhetens syfte.* Det föreslås att syftet med utvecklingscentralens verksamhet skall anges i paragrafen. Enligt 1 § i nuvarande lag har utvecklingscentralen i uppgift att höja och upprätthålla den teknologiska nivån. Enligt förslaget är målet för utvecklingscentralens verksamhet att främja samhällets välfärd och stabila utveckling. Detta förutsätter att industrins förmåga till teknologisk förnyelse och dess teknologiska nivå höjs för att den internationella konkurrenskraften skall bli bättre.

3 §. *Uppgifter.* Det föreslås att i denna paragraf skall stadgas om utvecklingscentralens uppgifter. Den viktigaste uppgiften består av planering, finansiering och styrning av forskningsinrättningars och företags forsknings- och utvecklingsprojekt. Det är också viktigt att i omfattande grad utnyttja internationella teknologirön och internationellt samarbete samt att idka teknologiöverföring. Sedan industrisekreterarorganisationen har övergått till utvecklingscentralen finns det bättre möjligheter till detta. Utvecklingscentralen influerar också planeringen och beredningen av innehållet i den finska teknologi- och innovationspolitiken enligt riktlinjer som handels- och industriministeriet drar upp.

Innehållet i paragrafen skiljer sig inte i sak från gällande lags stadganden om utvecklingscentralens uppgifter.

4 §. *Direktionen.* I paragrafen föreslås det att utvecklingscentralen skall ha en direktion. Om tillsättandet av den samt om dess uppgifter, sammansättning och mandatperiod skall stadgas genom förordning. Avsikten är att direktionen skall tillsättas av statsrådet för fyra år i

sänder i stället för nuvarande tre år. Direkti-
ons uppgifter skall, enligt vad som föreslås,
vara samma som hittills. Om direktionens
sammansättning skall inte längre stadgas i
detalj på lagnivå utan i förordning skall anges
de samhällssektorer från vilka representanterna
bör väljas med beaktande av utvecklingscent-
ralens verksamhet.

5 §. *Teknologiska delegationen.* Det föreslås
att paragrafen skall innehålla ett allmänt stad-
gande om teknologiska delegationen, som föl-
jer utvecklingscentralens verksamhet. Närmare
stadganden skall skrivas in i en förordning
enligt de principer om direktionen som nämns
i motiveringarna till 4 §.

6 §. *Besvärsförbud.* I paragrafen skall enligt
vad som föreslås stadgas på lagnivå om be-
svärsförbud i fråga om utvecklingscentralens
finansieringsärenden. Stadgandet motsvarar
23 § i gällande förordning om utvecklingscent-
ralen. Det stöd som utvecklingscentralen bevil-
jar är beroende av prövning, vilket gör att
sökanden inte är berättigad att få det.

7 §. *Tystnadsplikt.* Med tanke på utvecklings-
centralens verksamhet är det ytterst viktigt att
de som ansöker om stöd, utvecklingscentralens
kunder, kan lita på att de affärs- och yrkes-
hemligheter de överlåter inte kommer till utom-
stående kännedom. Tystnadsplikten skall ut-
över direktionen och personalen också gälla de
sakkunniga som utvecklingscentralen använder
sig av och som står utanför statsförvaltningen.
Paragrafens 2 mom. skall innehålla ett straffs-
tadgande angående tystnadsplikten.

I 23 § statstjänstemannalagen (755/86) stad-
gas allmänt om tjänstemäns tystnadsplikt. En-
ligt 4 § 2 mom. i nämnda lag tillämpas lagen
dock inte på arbetstagare i arbetsavtalsförhål-
lande till staten. En stor del av utvecklingscent-
ralens personal består av dylika arbetstagare.

Arbetstagarens tystnadsplikt gällande arbets-
givarens affärs- och yrkeshemligheter, om vil-

ken stadgas i 15 § 1 mom. lagen om arbetsavtal
(320/70), omfattar inte sådana affärs- och
yrkeshemligheter som hänför sig till dem som
ansöker om utvecklingscentralens stöd och som
de som behandlar ansökningarna får känne-
dom om. Enligt sist nämnda stadgande gäller
den tystnadsplikt som nämns i det endast under
den tid avtalsförhållandet består.

Utvecklingscentralen är tvungen att använda
utomstående sakkunniga i sin verksamhet och
dessa behöver konfidentiella uppgifter både om
utvecklingscentralen och om företagen för att
kunna utföra sitt uppdrag. Dessa sakkunnigas
tystnadsplikt regleras främst bara av 4 § 3
mom. lagen om otillbörligt förfarande i nä-
ringsverksamhet (1061/78), som gäller tekniska
dokument.

Av nämnda skäl skall det föreslagna stad-
gandet ersätta det nuvarande stadgandet i 23 §
förordningen om utvecklingscentralen, som
gäller tystnadsplikt för utvecklingscentralens
direktions medlemmar och suppleanter samt
personer som hör till personalen.

2. Närmare stadganden och bestämmelser

I samband med att lagen träder i kraft
revideras också förordningen om utvecklings-
centralen och utvecklingscentralens arbetsord-
ning.

3. Ikraftträdande

Avsikten är att lagen skall träda i kraft så
snart som möjligt efter att den har antagits och
blivit stadfäst.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs
Riksdagen följande lagförslag:

L a g

om teknologiska utvecklingscentralen

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Ställning och organisation

Teknologiska utvecklingscentralen hör till handels- och industriministeriets förvaltningsområde. Utvecklingscentralen har en centralenhet, regionala enheter och industrisekreterarenheter.

2 §

Verksamhetens syfte

Syftet med utvecklingscentralens verksamhet är att främja samhällets välfärd och stabila utveckling genom att direkt eller indirekt höja industrins förmåga att teknologiskt förnya sig och sin teknologiska nivå för att åstadkomma internationellt konkurrenskraftiga produkter, produktionsmetoder och tjänster.

3 §

Uppgifter

Utvecklingscentralen planerar, finansierar och styr forsknings- och utvecklingsprojekt som främjar utvecklingen och ibruktagandet av teknologi. Centralen finansierar och ger konsult hjälp för produktutvecklingsprojekt, projekt för utvecklande av produktionsmetoder och tjänster och främjar ett omfattande utnyttjande av internationella teknologiska rön och det internationella teknologiska samarbetet samt överföring av teknologi.

Dessutom deltar utvecklingscentralen i planeringen av den finska teknologi- och innovationspolitiken i enlighet med de riktlinjer som handels- och industriministeriet har dragit upp.

4 §

Direktionen

Utvecklingscentralen har en direktion om vars tillsättande, uppgifter, sammansättning och mandattid stadgas genom förordning.

5 §

Teknologiska delegationen

Utvecklingscentralens verksamhet följs av teknologiska delegationen om vars tillsättande, uppgifter, sammansättning och mandattid stadgas genom förordning.

6 §

Besvärsförbud

I beslut som utvecklingscentralen har fattat i finansieringsärenden får ändring inte sökas genom besvär.

7 §

Tystnadsplikt

Den som hör till utvecklingscentralens direktion eller personal får inte olovligt för utomstående röja eller orättmätigt utnyttja vad han i tjänsten har fått veta om någon annans affärs- eller yrkeshemlighet eller om någon annan omständighet som skall hållas hemlig. Detsamma gäller den som sköter ett uppdrag på basis av uppdragsavtal som har ingåtts med utvecklingscentralen.

Den som i strid med 1 mom. röjer eller utnyttjar upplysningar som avses i momentet skall för brott mot tystnadsplikt enligt lagen om teknologiska utvecklingscentralen dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

8 §

Närmare stadganden

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning.

Genom denna lag upphävs lagen den 11 februari 1983 om teknologiska utvecklingscentralen (161/83) jämte ändringar.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

9 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 199 .

Helsingfors den 26 februari 1993

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Handels- och industriminister *Pekka Tuomisto*

